

PLA DE CONVIVÈNCIA

(juny 2015)

INTRODUCCIÓ

Un Centre de Formació de Persones Adultes, és un àmbit d'actuació en què la impartició de programes educatius congrega persones majors d'edat que busquem millorar les seues perspectives acadèmiques i laborals sota l'orientació i tutorització d'un professorat.

Aquestes persones, professorat i alumnat, tenen pensaments, valors i creences diferents, així com tenen, també, diferents edats, sexe, procedència, interessos i nivell d'educació formal i no formal.

El Centre d'FPA és, en conseqüència, una comunitat viva que s'ha de fonamentar en la convivència, entesa aquesta com la relació entre persones des del respecte al tarannà individual i del lliure exercici dels drets i deures ciutadans en un marc acadèmic.

Les conviccions d'un altre, diferents de les pròpies en matèria religiosa, política, ideològica o de qualsevol altra mena no han de ser impediment per a l'exercici de la **tolerància**, entesa com a l'actitud respectuosa cap a l'altra persona; **el respecte** com a consideració vers algú per raó dels seus mèrits, rang, saber o edat, a les accions o paraules, a les lleis, a la justícia i a la veritat; **l'empatia** com a element necessari per a identificar-nos amb altres persones i compartir els seus sentiments i el **proïsme** que condueix a les accions solidàries entre persones que conformaran els **valors** que s'han de considerar i han d'estar presents en les actuacions educatives a dur a terme en els diferents programes educatius i que entenem que pertanyen a una àrea comuna que entre totes i tots hem de dur endavant.

Des d'aquest punt de vista. La comunitat educativa proposa, per al **Pla de Convivència**, els següents:

OBJECTIUS

- Potenciar un bon clima de treball en el centre per tal que siga un espai educatiu i de formació contínua.

Promoure accions educatives que afavorisquen les relacions entre persones, grups i nivells del centre i d'altres comunitats socials i educatives.

Integrar en les tasques dels diferents camps del coneixement, aspectes que contribueixen a la transmissió dels valors inherents a la convivència.

Millorar la integració de l'alumnat en el context social i econòmic que ens envolta.

Afavorir la participació democràtica de la Comunitat Educativa dins de l'organització del

centre.

Impulsar l'adquisició d'una adequada competència social que permeta entendre el conflicte com un fet consubstancial a la interacció personal i de grup necessari, per tant, per al desenvolupament personal i social.

Previndre situacions conflictives i proposar accions per aprendre a resoldre-les de manera constructiva.

Mantindre i millorar la comunicació en les relacions interpersonals per tal de desenvolupar les estratègies de prevenció i solució de conflictes, des de la singularitat i realitat del nostre centre de Formació de Persones Adultes.

Establir canals de comunicació fluidos i flexibles entre la comunitat educativa i considerar aquests com a part del projecte educatiu del centre.

Entenem que per tal d'aconseguir aquests objectius, cal definir un **pla d'actuació** que emmarque la posada en acció del pla de convivència.

PLA D'ACTUACIÓ

Les actuacions que proposem han de contemplar quatre àmbits que han d'estar, necessàriament, comunicats i que interactuen entre ells:

Actuacions a nivell de centre.

Actuacions a nivell de professorat.

Actuacions de i amb l'alumnat.

Actuacions amb l'Equip Social de Base de l'Ajuntament i comarca.

a) **Actuacions a nivell de centre.**

Considerem que el procés d'ensenyament-aprenentatge es duu a terme de diverses maneres i múltiples llocs i contextos, així que el nostre centre no és solament l'edifici i les aules adscrites sinó tots aquells espais i totes aquelles situacions en què d'una manera o altra, formal o no formal, interactuen les persones implicades en el procés adés anomenat.

Tot el col·lectiu és responsable de:

- ✓ La conservació del centre, dels materials mobles i immobles en realitzar-ne un bon ús.

La predisposició a mantindre el centre i les seues rodalies net.

La utilització responsable de les energies i l'agua i la implicació del centre en la reducció, la reutilització i el reciclatge.

La participació en campanyes solidàries, informatives i de sensibilització, en especial les que tenen a veure en la prevenció de la violència de gènere, el racisme o la xenofòbia, des de la responsabilitat de la difusió cultural com a eina de superació d'estereotips a

través de la generació de coneixements que han de formar part del bagatge a transmetre com a col·lectiu immers en un procés de creixement com a persones i com a ciutadans participatius, crítics i responsables.

Promocionar la comunicació entre persones i col·lectius que afavorisquen la integració des de la diversitat.

Participar en la presa de decisions i organització del centre a través dels òrgans establerts.

b) Actuacions a nivell de professorat.

El professorat, en l'exercici del seu treball, no és solament supervisor de la convivència, sinó que ha de fer praxis d'aquesta, la qual cosa obliga a:

- ✓ Contemplar en les seues programacions didàctiques els objectius, continguts, activitats i avaluació que condueixen al treball dels valors esmentats en la introducció.

Exercir la tolerància, el respecte, l'empatia i el proïsme en l'ús dels drets i deures com a docents i ser referent per a l'alumnat.

Utilitzar els coneixements i l'experiència per a previndre i resoldre conflictes de manera pacífica i raonada, sense renunciar al principi d'autoritat que com a professionals es té.

Afavorir la comunicació i relació entre el professorat per tal d'evitar exclusions i autoexclusions a fi d'integrar-se en el claustre i treballar en el projecte comú de tota la comunitat educativa.

Compartir el model educatiu i les propostes de treball en relació a l'activitat docent.

Desenvolupar actituds que afavorisquen un treball coordinat entre l'equip docent que conduïsquen al tractament de la prevenció de problemàtiques de convivència en col·laboració amb l'alumnat.

Conèixer el Pla de Convivència del centre i participar en la seua revisió i actualització anual.

c) De i amb l'alumnat.

Els usuaris d'un centre d'FPA són persones civil i penalment responsables en ser majors d'edat, que participen de manera voluntària d'un procés d'interiorització i mobilització de recursos que el porten a la millora de la seua percepció personal en aconseguir els objectius que se li proposen des dels diferents programes educatius, que accepten de manera personal, i que es poden dur a terme tant en un horari i lloc determinat en el centre o les aules dels programes adscrits, en un horari determinat o durant les activitats educatives que s'hi realitzen fora de les aules, tant dins del programa reglat com no reglat.

Convé tenir en compte que l'alumnat d'un centre de formació de persones adultes té un perfil diferenciat de l'alumnat d'un centre de primària i de secundària llocs on, pel que fa a l'ensenyament reglat, no va aconseguir l'objectiu d'obtenir el Graduat en Educació Secundària. A d'aquesta situació de percepció de fracàs previ, hem d'afegir unes noves circumstàncies socioeconòmiques que influeixen sobre l'alumnat. Sense ser-ne exhaustius ni conclouents i

deixant a banda aquell alumnat que en assumir la seua realitat és conscient de la seua situació i accepta el repte del compromís i l'esforç orientat a aconseguir els objectius que s'ha proposat, podríem parlar d'un cert perfil a fi de previndre situacions que poden alterar la convivència:

- Alumnat que, procedent del fracàs escolar, amb 18 anys acabats de complir que reacciona i es relaciona amb els mateixos patrons amb què actuava en l'escolarització obligatòria.
- Adults amb situacions familiars desestructurades i problemes socioeconòmics que presenten problemes per a assistir amb regularitat. No generen situacions de conflicte però cal atendre'ls amb mecanismes de comunicació permanent a fi d'orientar-los en la solució de la seua situació acadèmica.
- Adults amb problemes físics i/o mentals, diagnosticats o no, que poden presentar problemes conductuals puntuals.
- Alumnes amb dificultats d'aprenentatge, marginació social i problemes d'integració que es reflectixen en el centre.
- Alumnes que necessiten atenció específica, amb intervenció i col.laboració o no de l'equip social de base o altres entitats assistencials.
- Alumnat que assisteix a classe amb estats de consciència alterats per consum de substàncies.
- Situacions d'ansietat davant la falta d'autoestima i una autocrítica fatalista.

En general, com a membre d'una comunitat educativa caldrà que:

- ✓ Escolte per a ser escoltat.

Respecte per ser respectat.

Reflexione, argumente, raone... per poder dialogar.

Participe, col·labore, ajude, compartisca... per sentir-se vinculat, integrat, valorat i protagonista del seu aprenentatge com a membre actiu.

Valore per avaluar el propi comportament i actue per canviar i millorar hàbits i comportaments.

Es senta responsable dels seus actes i de la seua pròpia formació més enllà dels coneixements acadèmics i que formen part de la seua formació com a persona que respecta les normes de civilitat que el sentit comú ens ofereix i que són essencials per a la convivència.

Es responsabilitze de les seues pròpies decisions i assumisca les seues responsabilitats com a persona autònoma.

d) **Actuacions amb l'Equip Social de Base de l'Ajuntament i comarca.**

El centre afavorirà i col·laborarà en les propostes que des de l'equip social es proposen, com també mantindrà una comunicació oberta i un intercanvi d'informació permanent a fi d'orientar l'alumnat que necessita dels serveis que presta l'equip i de proposar actuacions de treball

conjuntes.

COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

La comissió de convivència del consell escolar està composta per un professor, un alumne i el director del centre com a president, d'acord amb l'ordre de 14 de juny de l'any 2000 de la Conselleria d'Educació.

Pla General d'Actuació, segons l'article 11 del Decret 39/2008:

1. Seguiment del pla de convivència del centre de les accions del equips de mediació.
2. Promoure la convivència mitjançant el disseny amb col.laboració amb l'associació d'alumnes i representants de l'alumnat d'activitats puntuals que es planificaran anualment.
3. Informar el Consell Escolar sobre les actuacions realitzades i l'estat de convivència del centre.
4. Canalitzar iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa per millorar la convivència.
5. Realitzar les accions que se li atribueixen pel Consell Escolar del centre en l'àmbit de les seues competències relatives a la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre homes i dones.
6. Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR

CONSIDERACIÓ PRÈVIA

Atenent que l'alumnat del centre és major d'edat i, en conseqüència, responsables de les seues accions o innaccions, el professorat en el seu conjunt haurà d'escoltar la víctima i l'infractor/a a fi de recollir informació per iniciar el protocol d'actuació oportú i, sense perjudici de fer la denúncia escaient davant les autoritats.

A tot cas els procediments d'actuació i intervenció s'adequaran a l'RRI del centre, a l'Orde 62/2014 de 28 de juliol i al Decret 39/2008 de la Conselleria d'Educació.

ANNEX I - I.- Assetjament escolar i ciberassetjament

DEFINICIÓ

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religió) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres.

És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives.

El ciberassetjament es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. És un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

CARACTERÍSTIQUES

Assetjament.

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix

de manera continuada.

c) Hi ha desequilibri de poder. Es produïx una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.

d) Es produïx indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.

e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.

f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament, usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.

g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercibuda moltes vegades per als adults.

Ciberacossament:

a) Agressió repetida i duradora en el temps.

b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.

c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.

d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.

e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

a) **Equip directiu:** es posarà en contacte l'alumne o alumna afectats; buscarà l'assessorament dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arrebregarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.

b) **L'equip d'intervenció,** que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siga alumnat del centre.

c) En el ciberassetjament és important **recollir i tindre informació** de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat.

Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

a) En funció de la gravetat dels fets, s'aconsejarà la denúncia a l'autoritat pertinent i s'acompanyarà i ajudarà a l'hora de facilitar la seua presentació.

a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre mentre l'alumet afectat participe de qualsevol activitat organitzada pel centre en qualsevol lloc on s'hi realitze.

b) Avisar l'entorn familiar i d'amistat de l'adult/a i dels possibles assetjadors, en aquest cas com a mesura de control.

c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.

d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faci desaparèixer les proves físiques que tinga.

e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faci amb la major discreció possible.

f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.

g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA I MESURES A PRENDRE

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

Annex II.- Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincent: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme

DEFINICIÓ

A.- Alumnat que altera greument la convivència.

B.- Alumnat amb alteracions greus de conducta.

CARACTERÍSTIQUES

A.- Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincent, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

B.- Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el patix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

Des d'una perspectiva adulta, l'alumnat dels nostres centres presenta, a més, problemes d'ansietat davant la necessitat de formació per a l'ocupació, ser aturats/des de llarga duració, responsabilitats familiars mal resoltes, precarietat econòmica, desestructuració (o perill de) familiar, drogodependència (incloent alcoholisme), exclusió social, pobresa, discriminació social, perdua de valors, introversió i depressió...

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen la mobilització d'estils d'aprenentatge i recursos excepcionals.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o

vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà als familiars la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril,

s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

B) Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà els familiars perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà a la policia local 0 al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció als familiars. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne.

c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els servicis socials municipals, el servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA I MESURES A PRENDRE

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades:

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual

adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre. La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX III.- Maltractament infantil

DEFINICIÓ

Per les característiques del centre, entenem que les qüestions sobre maltractament infantil ens afecten de manera indirecta, com a qüestions observables en la mesura en què participen adults i adultes i podem intuir comportaments problemàtics en determinades famílies.

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amenace l'adequat desenrotllament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

Davant sospites de qualsevol mena sobre maltractament infantil, derivades d'alguna observació realitzada en l'àmbit docent, es comunicarà i denunciarà, si s'escau, davant l'autoritat competent.

CARACTERÍSTIQUES

Protecció en l'àmbit escolar:

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil. L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació.

Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions:

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si patix una discapacitat que li impedis autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es

posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als serveis socials o al servei de protecció de menors.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels serveis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA I MESURES A PRENDRE

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als serveis socials municipals de la localitat on residix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als serveis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social. Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el

model que es troba en l'annex VII d'esta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és: <http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>.

ANNEX IV.- Violència de gènere

DEFINICIÓ

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels hòmens sobre les dones, s'exercix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprén qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudici o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

CARACTERÍSTIQUES

Tipus de violència de gènere

a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per hòmens amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per hòmens del seu entorn familiar, social i laboral.

b) Violència psicològica: és tota conducta que produísca desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.

c) Violència econòmica: consistix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d) Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprén qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb

independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requerix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servici especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA I MESURES A PRENDRE

2. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència puga ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.

2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

ANNEX V.- Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis

DEFINICIÓ

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o servicis, tal com queden arrellegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Article 4. Drets del personal docent

1. Al personal docent, dins de l'àmbit de la convivència escolar, se li reconeixen els drets següents:

- a) A ser respectats, rebre un tracte adequat i ser valorats per la comunitat educativa i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.*
- b) A desenrotllar la seua funció docent en un ambient educatiu adequat, on siguen respectats els seus drets, especialment el seu dret a la integritat física i moral.*
- c) A participar i rebre la col·laboració necessària per a la millora de la convivència escolar i de l'educació integral de l'alumnat, que promourà la conselleria competent en matèria d'educació..*
- d) A tindre autonomia per a prendre les decisions necessàries, d'acord amb les normes de convivència establides, que li permeten mantindre un adequat clima de convivència durant les classes, les activitats complementàries i extraescolars.*
- e) A la protecció jurídica adequada de les seues funcions docents.*
- f) A rebre la formació professional i el suport a la tasca docent per part de la conselleria competent en matèria d'educació*

2. La conselleria competent en matèria d'educació garantirà l'ús adequat i conforme amb l'ordenament jurídic dels espais públics del seu àmbit competencial, així com els taulers d'anuncis, a fi d'evitar, en especial, que servisquen de suport a conductes injurioses o ofensives per al professorat i la resta de membres de l'administració educativa.

CARACTERÍSTIQUES

Destinatari:

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste servicis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol

dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.

COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA I MESURES A PRENDRE

2. Intervenció de la Direcció General de Personal. La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es referix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es complixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugui rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada. La facultat concedida a la persona interessada per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005

ANNEX VI.- Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produïxen fora del centre

DEFINICIÓ

Les descrites en el annexos anteriors.

CARACTERÍSTIQUES

Abans esmentades

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

Actuacions en general:

Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produïxen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre:

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arreglen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents.

COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA I MESURES A PRENDRE

Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar.

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:

- a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.
- b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre

escolar, l'equip directiu arreglarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic convivencia@gva.es.

c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informarà també d'esta circumstància.